

Ad Klaver met ram 5262-3959.

AD KLAVER

Woonplaats: Spanbroek (N.-H.)

Bedrijf: 215 volwassen en 90 eenjarige ooien. 20 ha grasland in eigendom rond huis

Overige: bestuurslid Texels Schapenstamboek Noord-Holland en lid foktechnische commissie NTS en TSNH

'Na vruchtbaarheid en groei nu werken aan wormresistentie'

Ad Klaver staat bekend om zijn erg vruchtbare en hard groeiende Texelaars. Die eigenschappen liggen helemaal vast in zijn fokkerij. Nu werkt hij aan de derde pijler: resistentie tegen wormen en goede mestkwaliteit. Doel: van de Texelaar een nog productiever schaap maken.

Achter de pc laat Ad Klaver de rammenlijst van de NSFO zien, waarop de dieren op volgorde van vleeslam-index staan. "Kijk, bij de eerste zes zijn drie rammen van mij en eentje is de zoon van één van mijn ooiën. De fokkerij op vruchtbaarheid en bespiering werkt. Je ziet het. Hiermee kun je de houderij wat laten zien."

Klaver fokt economische Texelaars. Kom bij hem niet om prijzen op keuringen, want daar staat hij vrijwel altijd achteraan. Maar kom bij hem om een Texelaar die vruchtbaarheid, groei, bespiering en formaat vererft, dan is er volop keuze. "Ik wil een productieve Texelaar die zichzelf gezond houdt. Fokkerij op economische basis is nodig. Die geeft de schapen bestaansrecht, maar ook de mensen die zulke dieren kopen en de fokkers. Je kunt wel alleen op exterieur fokken. Ik fok lie-

ver op een goede afzet, op duurzame schapen."

Zolang hij schapen heeft, fokt Klaver op vruchtbaarheid. "Dat draagt het meest aan je inkomen bij." Daarom bij hem geen vrouwelijke overhouders. Alle half-jarige ooiën gaan bij de ram en moeten aflammeren. De gaste ruimt hij meteen op. De ootjes die een tweeling brengen, komen in zijn basisgroep. Daarmee gaat hij aan de slag met selectie.

Hij heeft wel tien foklijnen. In totaal zet hij tien rammen in. Uit die tien lijnen houdt hij de beste dieren aan. Schapen met de beste gebruikseigenschappen en duurzame dieren. Gebruikseigenschappen lepelt hij moeiteloos op: "Beste benen, eerste jaar drachtig, goede melkgift, groei, gemakkelijk aflammeren, moederzorg en vitale lammeren." Onder duurzaam verstaat Klaver: "Ze mogen

geen last hebben van hun productie. Van nature moeten ze twee lammeren kunnen grootbrengen. En ze moeten lang meegaan. Hoe lang? Dat weet je nooit, want je hebt met uiers te maken. Ik heb ooiën van zes, zeven en acht jaar. Ook eentje van tien. Ik houd graag rammen aan uit oudere ooiën. Die hebben bewezen dat ze de productie aankunnen."

GESLOTEN BEDRIJF

Dieren die erg goed presteerden zijn de ooi 5262-0777. "Die bracht drie zonen met rond de 130 voor vruchtbaarheid", vertelt Klaver. Ram 5262-2145 bracht eveneens veel vruchtbaarheid. Een ooi daaruit scoorde 150 voor vruchtbaarheid en een ram van die ooi 135. Na vier jaar was nog dertig procent van de 2145-dochters aanwezig. Nu heeft hij de imposante ram 5262-3959 lopen, die een prachtige >>

Topram 5262-3959

Ad Klaver vindt ram 5262-3959 een topdier. De ram heeft de zeldzame combinatie van hoge indexen voor vruchtbaarheid (116) en groei (108). Hij fokte de ram in 2007. De ram stamt aan vaderszijde van een Engelse topper. Hij is ingeschreven met 87 punten voor algemeen voorkomen.

Kop	Ontw.	Besp.	Evenr.	Type	Benen	Vacht	AV	Hoogte	Diepte	Lengte
84	96	89	87	85	87	88	87	78	38	90

Ad Klaver onderzoekt zelf de mest op worm-eitjes. Dat is sinds twee jaar een belangrijk selectie criterium.

combinatie van 116 voor vruchtbaarheid en 108 voor groei heeft. De ram won vorig jaar op de Dag van het Schaap de ereprijs 'Mooiste schaap van Nederland.' De jarenlange selectie op vruchtbaarheid, groei en bespieroing heeft vruchten afgeworpen. De eigenschappen zijn verankerd. Klaver heeft nu een gesloten bedrijf. Hij hoeft geen dieren van anderen meer aan te kopen. Twee jaar geleden haalde hij voor het laatst vreemd bloed:

'Ik selecteer uit de beste twintig procent op wormresistentie'

sperma van één van de beste Texelse rammen uit Engeland. "Die blinkt uit in vruchtbaarheid en bespieroing, vooral op de achterhand. Hij behoort daarmee tot de beste vijf procent van Engeland." Opvallend is dat Klaver het niet heeft over exterieur, dat toch een belangrijk kenmerk van stamboek-Textelaars is. "Mijn schapen moeten een goede ontwikkeling, beste benen, goede bespieroing en een rechte rug hebben, goed gelijnd zijn en een heldere uitstraling hebben. Het exterieur staat bij mij in dienst van functionaliteit en productie. Ik vind selectieruimte belangrijker om vooruitgang te boeken. Ik geniet wel van mooie dieren."

Deze jonge deksam 5262-65664 is een van de beste dieren als het om weerstand tegen wormen gaat, net als zijn vader. De ram heeft 85 punten voor algemeen voorkomen en 88 punten voor bespieroing.

Ooi 5262-34267. Zo ziet Klaver zijn ooien graag: veel kracht en vitaliteit, met beste benen, mooie bespieroing en een goede kop. De ooi is 3,5 jaar oud en bracht in drie keer zes lammeren.

NIEUW ASPECT

De laatste twee jaar fokt Klaver op een nieuw aspect: wormresistentie. Daarbij neemt hij meteen de mestkwaliteit mee: vaste mest is beter dan dunne. Dus liefst 'dropjes' of een mestkeutel in de vorm van een open dennenappel. Hij doet het mestonderzoek zelf. Afgelopen jaar ontwormde hij zijn oudere schapen helemaal niet en kon daardoor precies wormbesmettingen volgen. En veel belangrijker: van elk individueel dier weet hij nu hoe dat reageerde op die besmettingen. De lammeren heeft hij in mei en augustus ontwormd.

Dit nieuwe aspect heeft meteen invloed op de selectie. "Ik gebruik nu rammen uit moederlijnen die laag scoren op gevoeligheid voor wormen en die zelf in het voorjaar ook laag scoren. Ze moeten ook vaste mest hebben."

Blind op de mest staren, doet hij niet. Als hij moet kiezen tussen twee rammen uit dezelfde worp waarvan de ene super scoort met wormresistentie en de andere ietsje minder maar veel beter is met groei en bespieroing, kiest hij voor het tweede dier. "Ik selecteer uit de beste twintig procent op wormresistentie. Als ik alleen uit de beste twee procent zou kiezen, ver-

lies ik te veel bespieroing, groei en vruchtbaarheid." Uiteindelijk moet de nieuwe selectie leiden tot minder uitval, een betere voerbenutting, minder kosten voor ontwormmiddelen en minder arbeid.

GOEDE BENUTTING

Selectie op wormresistentie kan nu, omdat de vruchtbaarheid van Klavers oudere schapen met gemiddeld 2,25 geboren optimaal is. Hetzelfde geldt voor de eenjarigen die op 1,6 tot 1,8 zitten. "Met zulke worpgroottes heb je een goede benutting van je ooien. Ze hebben allemaal lammeren. Mijn driehonderd schapen moeten werken. Zo wil ik dat graag houden." De afzet is al jaren goed en er zit groei in. Vorig jaar verkocht Klaver 191 ooien en oilammeren en zo'n 75 rammen voor de dekking. Hij merkt dat er meer vraag is naar vrouwelijke dieren. "Mensen die kruislingen hadden, willen over naar de Textelaar. Ze komen hier vanwege de vruchtbaarheid en de ontwikkeling. En mijn schapen lammeren gemakkelijk af." "De schapenhouderij is financieel gezien marginaal", zegt Klaver. "De kosten stijgen. Daarom wil ik met vruchtbaarheid, groei en weerstand de afzet in de toekomst zeker stellen." <<